

РОЗДІЛ 2 МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИБОРУ ОПТИМАЛЬНОЇ ТЕНДЕРНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

студент гр. Мм-21 Базіль О.В.

Вільна конкуренція на ринку товарів і послуг дає споживачеві можливість вибору найбільш прийнятних умов їх придбання, однією з форм такого вибору є тендер.

Тендерні закупівлі у більшості випадків проводяться підприємствами повної або часткової державної власності, однак з розвитком та законодавчим закріпленням тендерних процедур починають використовуватись підприємствами приватної та колективної власності.

Тендер - конкурентна форма відбору пропозицій на поставку товарів, надання послуг або виконання робіт за заздалегідь оголошеним в документації умовам, в обумовлені терміни на принципах змагальності, справедливості та ефективності.

Закономірним явищем господарського життя в умовах ринку є циклічність розвитку економіки, яке виявляється у коливанні фаз та супроводжуються істотними змінами у структурі економіки, динаміці цін, обсягах виробництва, співвідношенні продуктивності праці і доходів, нагромадженні та споживанні.

Найбільш критичною фазою економічного циклу є економічна криза, яка виявляється у значному спаді виробництва, порушенні виробничих зв'язків, що склалися, банкрутстві підприємств, зростанні безробіття.

В наслідок нестабільності встановлених системних відносин виникає висока вірогідність фінансової кризи, яка супроводжується для підприємства рядом негативних явищ:

- різке підвищення процентних ставок;
- вилучення банками депозитів в інших кредитних установах, обмеження і припинення видач готівки з рахунків;
- руйнування нормальної системи розрахунків між компаніями за допомогою фінансових інструментів;
- криза грошового обігу;
- та інші.

В таких умовах проведення звичайної господарської діяльності неможливе, тому необхідно використовувати більш складні фінансово-економічні інструменти, наприклад: зміну схеми погашення кредитної заборгованості, надання пільгового періоду, тощо.

У сфері тендерних процедур, які проводять на конкурсній основі, замовнику необхідно проводити оцінку наявних тендерних пропозицій, які

забезпечать найбільш ефективно використання цільових коштів. В таких умовах, необхідно враховувати всі параметри тендерної пропозиції: ціну послуги, термін виконання, наявність пільгового періоду розрахунку, рівень процентних ставок за кредит, тощо. Зміна даних параметрів пояснюється не лише нестабільністю економічного середовища, а й специфікою діяльності або галузі, фінансовим положенням конкретного суб'єкта тендерних процедур.

Вибір оптимальних умов тендерних пропозицій у цьому випадку зводиться до розрахунку загальної величини (А), яка враховує всі особливості та параметри кожної пропозиції, контракту.

Важливою умовою для визначення загальної величини (А) є встановлення моменту часу, з якого обчислюється заборгованість і починається її погашення, а також розмір самої заборгованості.

В найбільш простих випадках, які характеризуються відсутністю пільгового періоду та застосуванні простої схеми погашення боргу (рівними платежами), розрахунок загальної величини проводиться за формулою:

$$A = Q_1 + Q_2 \cdot V^t + Y \cdot a_{n,q} \cdot V^{T+L},$$

де Q_1 та Q_2 – суми авансових платежів;

V^t – коефіцієнт що враховує ставку порівняння $(1+q)^{-t}$;

t – строк виплати другого авансового платежу;

L – строк пільгового періоду (в цьому випадку L=0);

$a_{n,q}$ – коефіцієнт дисконтування при ставці порівняння;

n – термін погашення заборгованості;

q – ставка порівняння;

Y – величина щорічних термінових виплат.

Щорічні термінові сплати визначаються умовами застосування кредитних схем, так при застосування погашення рівними платежами дана величина визначається за формулою:

$$Y = (P - (Q_1 + Q_2)) * \frac{i * (1 + i)^n}{(1 + i)^n - 1}$$

де P – загальна ціна запропонованого тендерної пропозиції;

i – кредитна ставка відсотку;

n – термін погашення заборгованості.

Використання даної методики дозволяє виявити та обрати найбільш оптимальний варіант тендерної пропозиції, при цьому будуть враховуватись всі параметри та особливості пропозиції, а саме враховувати наявність льотних періодів погашення заборгованості а також застосувати найрізноманітніші схеми погашення кредиту.

Науковий керівник: д.е.н, проф. Теліженко О.М.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 62-63.